

ikke kan være til Stede, og vi gaa saaledes til den følgende Sag, som er:

Første Behandling af Forslag til Lov om Statsprøveanstalten.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 2239 ff.)

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Rambusch: Dette Lovforslag maa hilses med ubetinget Glæde af enhver, som har med større Byggeforanstaltninger at gøre. Det drejer sig ved saadanne om betydelige Interesser, som komme til at staa paa Spil, eftersom man kan faa foretaget de fornødne Materialeundersøgelser eller ej. Der har i lang Tid bestaaet en saakaldt Statsprøveanstalt, en Prøveanstalt, som var etableret af en privat Forening, som har faaet Statsunderstøttelse i den senere Tid. De Interesser, som det her drejer sig om, ere imidlertid af saa almindelig Betydning saavel for alle offentlige Institutioner som ogsaa navnlig for dem, der udføre større private Byggeforetagender, at Undersøgelser af denne Art bør naturligt sortere under en Statsinstitution. I de fleste fremmede Lande er der ogsaa Statsinstitutioner, som disse Undersøgelser ere henlagte under. Jeg skal fremdrage et Par praktiske Eksempler paa, hvad Betydning det har haft, at Materialier have kunnet undersøges.

Det første Stød til en Undersøgelse af Materialier skete i sin Tid derved, at der opstod Trang til at faa et Materiale undersøgt. Saa langt tilbage som i Halvtredserne var det Materiale, som man nu bruger alle Vegne, hvor det drejer sig om betydelige Byggeforetagender, nemlig Cement, saa godt som ukendt i det praktiske Liv. Det var en hel Raritet, naar man gav sig til at indføre Cement, der var ingen, som fabrikerede det her i Landet. Det var den Gang, Ingeniørkorpset fik den betydningsfulde Opgave ifølge Loven af 1858 at opføre de nu ældre Søforter Trekroner osv., at man skred til at foretage omfattende Cementundersøgelser for at konstatere, om Cementen var egnet til saadanne Anlæg, og gennem disse Undersøgelser kom man til det Resultat, at Cementen var et vel egnet Materiale. Det blev saa den Gang indført i stor Udstrækning, og gennem disse Arbejder under Ingeniørkorpset uddannedes en større Stab af øvede Arbejdere, og derigennem vandt det udmærkede Produkt større og større

Udbredelse, hvilket igen førte til, at der senere udviklede sig en ret betydelig Industri paa dette Omraade. Det er ogsaa fra disse Cementundersøgelser, at den nuværende Prøveanstalt paa et senere Tidspunkt har taget sit Udgangspunkt. Der var blevet følelig Trang til at faa disse Materialeundersøgelser, og det var Ingeniørforeningen, som satte dette Arbejde i Gang. Det var for dennes Regning og med betydelige Ofre fra dens Side, at denne Anstalt blev oprettet til Prøve særlig af Cement. Det var i 1896, at Anstalten begyndte med Cementundersøgelser, men efterhaanden har den faaet mere og mere med. Den store Værdi af Cementundersøgelser har for Resten for ikke længe siden faaet en iøjnefaldende Bekræftelse. En stor Bygning ved Gasværket styrtede sammen, idet Konstruktionen ikke var i Stand til at opfylde de Krav, der stilledes til den, og ved Undersøgelsen viste det sig, at i alt Fald en væsentlig Aarsag var, at Cementen ikke havde den Styrke, som den skulde have. Det var en god Cement, som opfyldte alle normale Krav, men man gik ud fra, at den havde en endnu større Styrke, fordi det var den, som Fabrikken, der havde leveret den, plejede at levere. Var Cementen bleven undersøgt forinden, vilde det straks have vist sig; man havde imidlertid ikke undersøgt den, men stolet paa, at den havde den nødvendige Styrke, og saa førte det til denne Kalamitet og til et Tab, som var langt større end den forholdsvist lille Udgift, som denne Undersøgelse vilde have medført. Der er jo altid den Vanskelighed ved saadanne Cementundersøgelser, at de kræve betydelig Tid, naar man skal følge Hærdningsprocessen.

Noget senere kom Anstalten ogsaa ind paa Undersøgelser af Jern og Staal. Jern og Staal maa jo bruges i vid Udstrækning ved store Konstruktioner, og ved saadanne større Byggeforanstaltninger er det meget vigtigt, at Beregningerne ere meget omhyggelige, thi bruger man blot lidt større Dimensioner end nødvendigt, kan det ved større Byggeforetagender foranledige store Udgifter, som altsaa ere unyttige. Og kommer man lidt under det, man burde bruge, vil man kunne komme til at lide endnu betydeligere Tab. Det kommer altsaa an paa, at det, der beregnes, virkelig svarer til de Krav, som maa stilles til Materialet, og derfor ere Undersøgelser paa disse Omraader af en saa overordentlig Betydning for enhver Ingeniør, som har med større Byggeforetagender at gøre, være sig Broer, Tæge o. lign. Efterhaan-